

Indholdsfortegnelse

2.0 Lidt indledende fægtninger.....	2
2.1 Lidt om logik.....	2
2.2 Lær at tælle til en milliard.....	4
2.3 Lidt indledende dialoger til opvarmning.....	6
Dialog med Hans (17) og Emil (19), begge pinsekirken.....	6
Kort dialog med Betty (59 år).....	8
Dialog med Githa under en Brunch (61 år).....	8
Dialog med Lise (48 år).....	9
Kort dialog med Inge (70 år).....	11
Man må tro på hvad-som-helst: Dan Jørgensen.....	11
Man må tro på hvad-som-helst: Ida Auken.....	12
Interview med Eske Willerslev.....	14
2.4 Inkvisitorisk samtale med pastor Gotfred Sørinsen.....	16

2.0 Lidt indledende fægtninger

2.1 Lidt om logik

Når vi diskuterer, bruger vi typisk almindelig, binær logik. Andre former for logik, fx Bayes', er lidt for kompliceret til en jævn tekst, men kan bestemt lede til spændende konklusioner. (Specielt Richard Carrier (i John Loftus, 2011)) ynder den).

I almindelig binær logik, hvor udsagn er sande eller falske, og hvor man slutter fra præmisser til en konklusion, skal præmisserne være korrekte – dvs. almindelig anerkendte i den aktuelle sammenhæng – og den benyttede logik skal være fri for de mange fejl, man kan havne i. Vi kender det sidste fra Erasmus Montanus, på hvis tid det var en sport at lave forkerte beviser – disputerekunst, hed det. Et eksempel:

1. En sten kan ikke flyve
2. Morlil kan ikke flyve
3. Altså er Morlil en sten

Der kan vi straks se fejlen (forhåbentlig). Men man kan nemt konstruere logiske beviser, som er svære at gennemskue. Test dig selv her (bevis, som stammer fra Augustin):

1. Gud er per definition det mest fuldendte, der kan tænkes
2. At være fuldendt, indebærer også eksistens
3. Altså eksisterer Gud

Det blev dog kritiseret af bl.a. af Immanuel Kant, som ikke købte "eksistens" som en nødvendig egenskab ved det fuldendte.

Eller her (min egen tanke):

1. Gud er per definition det mest fantastiske, der kan tænkes
2. Gud har skabt universet
3. At skabe noget, når man *ikke* eksisterer, er mere fantastisk end at skabe noget, *når* man eksisterer
4. Altså eksisterer Gud ikke

Et indirekte guds-bevis finder vi Lars' og Højlunds anden bibel, Timothy Kellers bog (2008). Han tillægger det rapperen Bono fra U2 – æres den, som æres bør (dog var C.S.Lewis ude med det samme bevis længe inden). Han skriver:

1. Jesus sagde, at han var Guds søn
2. Derfor var han enten Guds søn, eller han var skør
3. Med henvisning til alt det kloge han sagde, var han ikke skør
4. Ergo VAR han Guds søn
5. Og – mit eget tillæg – og dermed må Gud jo eksistere

Jeg giver læseren det som en øvelse at finde det skøre i det bevis. Se på hver sætning og analyser den. Jeg behandler det nærmere i kapitlet om Gudsbeviser.

Bertrand Russell, bl.a., advarede mod logiske beviser: Hvis der er fejl i en præmis, kan man bevise hvad som helst. Så man skal holde et vågent øje på præmisserne.

Men der findes mange andre fejl, man kan begå i logiske slutninger, På engelsk hedder det "logical fallacies", måske "logiske faldgruber" kan bruges på dansk?

Her er en oversigt:

<http://utminers.utep.edu/omwilliamson/ENGL1311/fallacies.htm> som beskriver 146 fejl, man kan begå!

Jeg vil kun nævne nogle få, som man hyppigt møder uden at tænke specielt på logik:

Cirkelbevis (Engelsk "Begging the question") – når præmisserne allerede indeholder den konklusion, man ønsker

1. Alt, der er skabt, har en skaber
2. Universet er skabt
3. Altså har det en skaber

"The Argument from Ignorance" -The fallacy that since we don't know (or can never know, or cannot prove) whether a claim is true or false, it must be false, or it must be true. E.g., "Scientists are never going to be able to positively prove their crazy theory that humans evolved from other creatures, because we weren't there to see it! So, that proves the Genesis six-day creation account is literally true as written!"

Tæt på ligger "The argument from personal incredulity" (ca personlig vantro): Fordi JEG ikke kan forestille mig en ting, så er det umuligt. Typisk: så er det et bevis på en gud. "Jeg fatter ikke, hvordan universet er kommet ud af ingenting, altså findes Gud".

”Star Power” – fordi nogle særligt kloge kendisser mener noget, så er det sandt.

Så når jeg henviser til Stephen Hawking’s mening, så er det denne fejl, jeg begår (men han HAR altså ret :). Tilsvarende når Lars fortæller, at Isac Newton var kristen, så følger, at kristendommen er sand. (Han glemmer nok, at Newton også var en engageret alkymist, som ville forvandle bly til guld).

Lars siger: Kan man tro på Big Bang, kan man også tro på Gud. Jeg kan ikke lige finde navnet på den fallacy. Noget i retning af ”hvis vi har råd til de golfkøller, så har vi også råd til min nye pels.”

Klassisk klask på internettets diskussionssider:

”Bevis at Gud eksisterer” besvares ofte med ”Bevis at han ikke eksisterer”.

Det lyder umiddelbart som en simpel symmetri, men det er det ikke.

At bevise, at noget positivt eksisterer, er jo i mange tilfælde simpelt: Vis det frem! Den troende kan næppe vise sin gud frem, men ser vi på ”definitionen” af en religion (kap 3.1), så forlanges det heller ikke. Det supernaturalistiske er en del af en religion. Men med 10.000 religioner på markedet, kan man jo ønske en slags sandsynliggørelse? Og her vil den kristne selvfølgelig fremhæve Jesus på korset, medens andre må ty til (andre!) myter.

Men det modsatte, at bevise en negativ, kan være umuligt. Hvordan skal jeg bevise, at der ikke eksisterer lilla enhjørninger i universet? Eller, at en udefineret eller ”uskarp” gud ikke eksisterer et eller andet sted i universet eller udenfor. Det er umuligt. Så forvent ingen beviser imod nogen guds eksistens.

Generelt vil man sige, at den som påstår eksistensen af ”noget”, er den, som skal komme med beviser. Og dertil at ”ekstraordinære påstande” kræver ”ekstraordinære beviser”. Det var et yndet udsagn fra den kendte astrofysiker og videnskabsformidler Carl Sagan (1934-96), men kan føres tilbage til den skotske filosof David Hume (1711-76) (2010).

2.2 Lær at tælle til en milliard

Hele denne bog igennem læser vi om 1 milliard (mia.), dvs 1000 millioner eller masser af dem. Tiden, der er gået, cellerne i hjernen, o.m.a. Og så har Storebæltsbroen kostet 27 af dem og James Webb Space Telescope hele 70! Men faktisk er 1 milliard så stort et tal, at vi ikke fatter det – og egentlig heller ikke giver det en tanke. Lad os prøve at få en bedre fornemmelse af dette store tal! Lad os tælle til en milliard!

Stil dig på Rådhuspladsen med næsen mod Korsør.

Tæl til 1000. Det svarer til antallet af millimeter på en meter. Det tager ca 20 minutter.

Gå 1 mm frem (du må ikke snyde her)

Tæl til 1000 igen.

Fortsæt på denne måde, 1 mm ad gangen.

Efter 1 m har du talt til en million. Det tog ca 333 timer, eller 14 døgn. Uden pauser. Egentlig et lidt skræmmende stort tal allerede. Mange af os skylder flere millioner i vores bolig...

Efter 1 km har du talt til 1 milliard! Det tog ca 333.333 timer, eller 13.875 døgn, eller 38 år! Du kan tænke på det, når du skuer 1 km ud ad en vej. Der ligger 1 milliard kvadratmillimeter.

Men lad os gå lidt videre!

Fortsæt på den måde til du er nået til Korsør. Så har du talt til 100 milliarder, hvilket er ca antallet af nerveceller i din hjerne, og ca halvdelen af stjernerne i Mælkevejen. Det tog 3800 år...

Lidt Milestones undervejs:

3 km ude – eller 100 år – har du talt antallet af basepar i dit DNA, 3 mia.

4 km ude har du talt alle år, der har været liv på jorden. Homo Sapiens var med de sidste 20 cm, kristendommen de sidste 2 mm.

8 km ude har du talt alle de år, Jorden maksimalt vil eksistere fra starten. Her er solen brændt ud og eksploderet. Ca 4 mia fra nu.

100 milliarder – ved Korsør - svarer til antallet af mennesker, som har levet. Hvis en gud skal dømme alle dem, får han brug for hjælp! Bare at kalde dem ind: Nu betjenes nummer 53.276.645.986.

Man kan tænke på Star Wars og Dart Vader, som siger til sønnen: Let's rule the Galaxy as Father and Son! De får travlt! Denne bog rummer 500.000 tegn (hvis alle sider var helt beskrevne), dvs vi behøver 200.000 af dem, hvis hver stjerne i Mælkevejen bare skal have 1 bogstav i registeret! De ville fylde 4 km hylde...

Nå, efter de 100 km så tager du bussen tilbage til København og starter forfra. Flyt dig 1 mm til venstre fra dit sidste startpunkt og gentag forløbet mod Korsør, 100 km.

Det var så stjernerne i to almindelige galakser. Og 7600 år.

Fortsæt processen – flyt 1 mm til venstre hele tiden. Brug tidens transportmiddel til tilbageturen.

Når du er nået til Hannover, har du talt alle stjernerne i de galakser, vi kan se! Det er antagelig en ubetydelig brøkdel af det hele (mange mener i dag, at universet er uendelig stort).

Der er nu gået ca 2 millioner år. Med at tælle stjerner.

Tænk at en gud har skabt alt det bare for at blive tilbedt af en lille, udvalgt flok i en ganske kort tid. Med brændofre og liflig røg i næsen. (3. Mosebog).

2.3 Lidt indledende dialoger til opvarmning

Dialog med Hans (17) og Emil (19), begge pinsekirken

Hans: Hvorfor hader du Gud? Det står i den Augsburgske bekendelse Art.20, at de gudløse hader Gud som fjende?

Jørgen: Jeg hader Jehova lige så lidt, som jeg hader Zeus, julemanden eller tandfeen. Man kan ikke hade nogen, man ikke mener findes. Men jeg er meget negativ over for religion, og det gælder alle religioner. De lærer folk en masse – forskellige - usandheder om verdens sammenhæng, som får mange til at træffe helt forkerte beslutninger til stor skade for dem selv og i sidste ende menneskeheden. Nu har religion ikke så stor magt i Danmark – heldigvis – men vi ser ulykkerne komme fra kristne specielt i USA, katolikker alle vegne, ortodokse jøder, fanatiske muslimer, Islamister og Hinduer i hele verden.

Hans: Men du siger, Gud er en ond satan? Psykopat og morder?

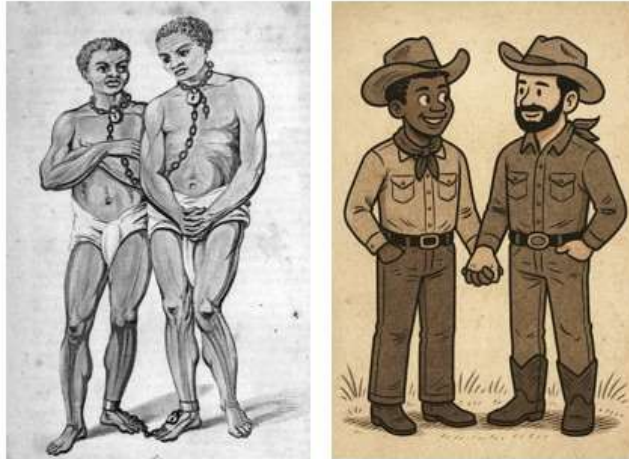
Jørgen: Glemte jeg pædofil og narcissist? Det er selvfølgelig min provokation (tak til Richard Dawkins for listen (Dawkins, 2006)). Men de titler tjener han i Det Gamle Testamente (GT), hvor han ifølge en optælling dræber over 2 millioner mennesker, uden skelen til alder og køn, og endeløst med dyr. Han støtter voldtægt, sodomi, slaveri, folkedrab, kannibalisme, børnemord. Hvordan skal jeg ellers betegne ham?

Hans: Han er ren kærlighed.

Jørgen: Sikken en konklusion. Tag et enkelt punkt: slaveri?

Emil: Jamen det brugte man jo dengang. Han sætter bare nogle regler – gode regler – for hvad, du skal betale, når du slår dem ihjel. Hvis de overlever tæsk i to dage, skal du ikke betale noget. Ellers er der et lille krav på nogle håndører. Læs bare Moseloven.

Jørgen: Men han går jo klart ind for slaveri? Er det ok? Den moral, vi skal efterleve?

Gæt hvad Bibelen er OK med?

Courtesy jhanden + CoPilot

Emil: Gud kunne jo ikke komme med regler, som gik imod folkets sædvaner, så ville de vælge en anden gud. Han ville tabe stemmer til, måske, Baal eller Isis. Eller en guldkalv.

Jørgen: Så hans regler var præcis, hvad der passede folk? Hvad skulle de så med de regler? De ændrede jo ingenting?

Emil: Det øgede hans popularitet, tror jeg? Nu fik de ligesom bekræftet, at de levede OK. Tror jeg.

Jørgen: Det er da helt hen i vejret! Jeg får tudet ørerne fulde af de troende, at KUN Gud kan definere en moral, forskel på godt og ondt. Og nu hører jeg, at hans moral tilpasses tiden?

Emil: Jo, men...

Jørgen: Men vi har jo langsomt udvasket alle hans regler – der er 613 i GT – vi accepterer meget mere, end han gjorde. F.eks. homoseksuelle og kvindelige præster. Det virker jo som om, mennesket har en bedre moral end Gud?

Emil: Al moral kommer fra Gud, hvor skulle den ellers komme fra? Så når vi har fået en bedre moral, som f.eks. at acceptere homoseksuelle, som jo, trods alt, må være Guds skaberværk også – så er det selvfølgelig noget, han har fortalt os på en eller anden måde. Jeg ved ikke lige, hvordan han overfører det. Gennem sjælene?

Kort dialog med Betty (59 år)

Betty: Hvad er det for en bog, du skriver?

Jørgen: Den handler om religion og ateisme. Om hvordan vi kommer af med religion (*red: vi tager lige gulvkluden*).

Betty: (*aggressivt*) Jamen ateisme er jo bare en anden religion, NÅ.

Jørgen: Jeg tror, du forveksler *tro* med *religion* her? Ethvert livssyn bygger selvfølgelig på en "tro" af en art, nogle tror på eventyr, andre på videnskaben. Men vil du kalde mig religiøs? "*Jørgen er religiøs, endda stærkt troende? Ikke på noget, men det tror han stærkt på.*"

Betty: Du tror, du er så skide klog, men du kan ikke bevise en skid! NÅ.

Jørgen: Nå, vi spiser om 5 minutter (hvis du vil bevare dine venner, så... osv)

Dialog med Githa under en Brunch (61 år)

Jørgen: Jo, det er en bog om, hvordan vi kan afskaffe al religion (*red: gulvkluden er en god starter med dem, som ikke kender dig i dybden.*)

Githa: Sikke noget sludder. Vi skal da beholde religion, alle har brug for at tro på noget.

Jørgen: Hvad så med de her ISIS? Er det ok?

Githa: Nej, selvfølgelig ikke. De læser Koranen forkert.

Jørgen: Vil det sige, at du kender en rigtig fortolkning af Koranen? Det er der vist mange, som ville sige velkommen til. Sunnier og Shiaer, fx, trænger til at vide den endelige sandhed. Har du teologisk baggrund for den udtalelse?

Githa: Koranen siger ikke, at de skal dræbe vildt omkring sig. Det er en syg fortolkning.

Jørgen: Sura 9:29 siger: "Hvor end du finder de vantro, så dræb dem." ISIS anser vel alle andre end dem selv for vantro – kalder dem hunde og svin? Inklusive shia-muslimere. Ifølge professor i arabisk og islamstudier ved Aarhus universitet, Mark Segdwick (KD 27/11 2015), er det en salafistisk form af sunni-islam, meget lig den wahhabisme, som er den officielle religion i Saudi Arabien. Ok, de er ekstreme med indbygget sigte på dommedagen, men alt sammen velfunderet i Koranen og Muhammeds liv (*Hadith, red.*). Skal de ikke bare ha lov til at tro på det? Det er jo direkte diktat fra den eneste sande gud, Allah?

Githa: Nej, man må ikke skade andre.

Jørgen: Ok, så grænsen for at vi alle skal have lov til at tro på noget går ved, om det er skadeligt for andre?

Githa: Det er det vel. Er der mere brød?

Jørgen: Men det sætter jo svære grænser. Koranen er dikteret af Allah, og hvis man tror på ham og den, kan vi da ikke bare sige: I må tro på Sura 1,7,8,12, osv, men resten er forbudt. I ryger i spjældet. Til Jehovas Vidner: Stop det fis med forbud mod blodtransfusion – jeres børn dør i unøde. Til abortmodstandere: Det må I ikke tro på. Det sjette bud gælder ikke lige der. Specielt voldtægts ofre skal have ret til abort. Til lærere i 21 sydstater: Hold op med at slå eleverne med henvisning til Proverbs 18,3! Til modstandere af homoseksuelle: I må ikke tro på 5. Mosebog eller Paulus' breve!

Githa: Du ved godt, hvad jeg mener! Vær sød at række mig rørægget!

Dialog med Lise (48 år)

Lise: Jamen, der må da være noget større? Der må da være en plan med det hele?

Jørgen: Hvis der skal være noget større af nødvendighed, hvad er så større end dit store? Og hvornår stopper det krav om noget større? Lige meget hvilken stor "ting" du forestiller dig, kan jeg tænke på en større. Han kan fx veje 1 kg mere? Eller vide mere? Fx at han findes – det ved den anden jo ikke.

Lise: Jeg tror, der findes en gud af en slags, som er det største. Og han har en plan med det hele.

Jørgen: Hvad mener du med en "plan"? Er vi fælles om det begreb? [*man genfinder Erasmus Montanus her: vi lægger en fælde ud på det ord*]

Lise: Jeg ved sgu da godt, hvad en plan er.

Jørgen: Det er jo mange ting, fx et underlag for fliser?

Lise: Du kommer her med alle dine forudfattede meninger, videnskaben vil bare ha' Gud væk.

Jørgen: Det sidste er ganske forkert (men det tager vi senere). Ok, så siger vi, at der er en plan. Dvs noget – ofte nedskrevet – som beskriver et forløb, trin for trin, fra et udgangspunkt til et bestemt mål.

Gælder den plan så for det enkelte væsen, inkl. dyr og planter, eller er det bare sådan en overordnet plan?

F.eks.: Ok, her er ingenting i mit ånderige. Det er for kedeligt. Nu vil jeg lave noget ikke-åndeligt ud af ingenting, og det skal være enormt til min ære – lad os sige 1.000.000 milliarder galakser á 100 milliarder stjerner, og så skal der efter 10 milliarder år skabes en lille ubetydelig stjerne med en række små planeter. 4 milliarder år senere – efter 100.000.000 håbløse forsøg med dyr - vil jeg se nogle små abelignende væsener, som skal tilbede mig i endeløse baner, med brændofre og syndofre. Deres sex-liv skal styres nøje og enhver smutter skal dø. De første 200.000 år vil jeg ikke snakke med dem, men pludselig – midt i et hav af andre guder – vil jeg snakke med nogle barbariske bjerghyrder i et varmt land. Jeg gider ikke de højtciviliserede, de er sgu nok for indsyltede i deres egne guder. Jeg planlægger med, at de ikke kan opføre sig ordentligt i starten, så jeg drukner lige hele butikken som en lektie. Fiskene slipper. Efter 3000 år opgiver jeg det hele – de vil mig ikke – og laver et barn uden for ægteskab – egentlig mig selv, som jeg kan slå ihjel for deres skyld. Det er da det mindste, jeg kan gøre. Han kommer så næsten med det samme efter døden tilbage iht min plan og slår 99,9 % ihjel i en ildsø, og så samler jeg de sidste venner i et eller andet feriecenter. Her kan de så tilbede mig i al evighed. De må også gerne kede sig, nu hvor jeg har kedet mig så længe. Nul sex. Må lige spekulere over alle dem, der aldrig hørte om mig – og hvad med alle dyrene? Nå, de kan komme med i ildsøen.

NB: Tanke til næste projektmøde. Det fysiske har jo et problem med entropien (som jeg vil opfinde), så universet ender med at dø af kedsomhed og fortyndelse. Feriecenteret kan så ikke ligge der. Så skal det måske være åndeligt? Men hvad Fanden skal jeg så med det fysiske i hele forløbet? Og 14 milliarder år er jo lidt lang tid at vente på at blive fejret... Nå, det kigger vi på undervejs. Skal lige ha' en morfar oven på al den planlægning.

Eller er det planer for det enkelte menneske, som i Islam? Ham Jørgen skal jeg nok få til at blive ateist, så jeg kan straffe ham i Helvede i al evighed. Og Kurt vil jeg gøre til en morder, som jeg dog vil tilgive i sidste sekund.

Lise: Jeg gider ikke det her. Det er bare en eller anden plan.

Jørgen: Ok, så må vi jo håbe, den ikke kolliderer med alle de andre guders planer. Jeg ved fra Koranen, at Allah fastlægger ethvert menneskes liv frem t.o.m dødsdagen 40 dage efter undfangelsen. Og Krishna er vel heller ikke ligeglad?

Lise: Skrid.

Kort dialog med Inge (70 år)

Jørgen: Har din gud et ur? Lever han i tid? For så er der problemer med en evig eksistens. En uendelig regression af sekunder. Hvis han ikke lever i tid, hvordan kan han så lægge planer og skabe noget? *[en smart dialogstart ved en julefrokost, red. anmærkning]*

Inge: Jeg tror på, han opstod helt pludseligt og skabte universet og os.

Jørgen: Men det er så ikke den gængse tanke i Bibelen?

Inge: Næh, men det er det, jeg tror på.

Jørgen: Hvad med Allah, han har jo været her altid?

Inge: Det er der nogle, der tror på. Og det er så godt for dem.

Jørgen: Men er sandheden ligegyldig?

Inge: Ja

Jørgen: Tja, det er jo tro i en nøddeskal... [og så blev den dialog ikke længere. Over til snak om børnebørnene.]

Man må tro på hvad-som-helst: Dan Jørgensen

I Information 19/10 2015 kunne man læse en meningsmåling fra Jyllands-Posten:

Fire ud af ti danske muslimer: Loven bør bygge på Koranen

Godt hver tiende af de 250.000 muslimer i Danmark mener, at grundloven slet ikke bør spille en rolle.

Socialdemokratiets udlændingeordfører Dan Jørgensen (*i dag, 2021, klimaminister, red.*) mener, at undersøgelsen er problematisk:

*Man må have som målsætning, at alle i Danmark bakker op om grundloven og siger højt, klart og tydeligt, at det andet er uacceptabelt. **Man må have hvilken religion, man vil, men love og regler, det er noget, man fastsætter på demokratisk vis.***

Jørgen: Men så må man jo ikke være rettroende muslim? Islam er jo ikke bare arabernes "kristendom", den er et system, som følger dig fra vugge til grav. En lov-religion, som fastlægger alle regler. Så skal man være muslim efter din recept, må det være en udvandet version, hvor Koranen blot er en sidebemærkning?

Og hvad med Buddhisterne? De lever af tiggeri, men det er forbudt at tigge i Danmark. Hinduer lader køer gå rundt i gaderne! Det kan vi da ikke acceptere?

Så mener du ikke snarere: Man må have hvilken religion, man vil, så længe den ligner kristendommen eller kan holdes inden for hjemmets fire vægge?

Og så har vi jo også en forkyndelseslov, som forbyder religiøse opfordringer til vold og andre strafbare handlinger. Endnu en begrænsning?

Man må tro på hvad-som-helst: Ida Auken

I sin lille bog "Dansk" (Auken, 2018) udtaler Ida Auken (teolog, tidl. præst, medlem af Socialistisk-Folkeparti Det radikale Venstre, der som bekendt er meget positiv til det multikulturelle samfund) (ups: nu Socialdemokratiet)

(p.60) ... I bund og grund må folk være jøder, ateister, muslimer eller kristne, præcis, som det passer dem. (*de er rigtig søde allesammen, red.*)

Man må selvfølgelig ikke bruge religiøse argumenter (det må jo være fordi, det er en gang røg det hele? red.)... Mennesker må hente deres værdier og overbevisning, hvor de vil. Derfor har jeg ingen respekt for fundamentalistiske imamer eller præster, der hævder at sidde med den endegyldige sandhed. (hun mener tydeligvis selv, at ingen religion er sand, red.) Fundamentalisme af alle afskygninger skal afvises. Der er ingen plads i et moderne Danmark til fundamentalistiske imamer, der prædiker stening, undertrykkelse af kvinder og middelalderlige værdier.

Jørgen: Undskyld, man må ha de værdier, man vil, men de må ikke være middelalderlige? Hvad så med kristendommen? Den er da vist lidt middelalderlig? Med jomfrufødsler, genopstandelse, himmelflugt, evigt liv i Helvede, osv.

Ida Auken blev testet i praksis på sin tolerance i starten af oktober 2019, da hun havde besøg på Christiansborg af en imam!

Kristian Østergaard skriver 4/10 2019 i KD:

[IDA AUKEN repræsenterer Radikale Venstre i Folketinget, og i den egenskab fik hun forleden besøg på Christiansborg, beretter hun i Politiken.](#)

Det var en repræsentant fra en københavnsk moské. Inden mødet udvekslede politikerens og muslimens håndtryk. Men under samtalen kom det frem, at den besøgende havde givet hånd med et forbehold, der til forveksling lignede afsky. Og nu da Ida Auken var oplyst om hans modstand mod håndtryk til kvinder, forventede den besøgende derfor, at politikerens ikke på ny rakte hånden frem.

Ida Auken beskriver oplevelsen som noget af en mental kajeryster: *"Alt vender sig i mig. Jeg bliver rasende over at blive sat i sådan en situation."* Ida Auken er opbragt over, at manden med stor selvfølgelighed kunne henvise til sine religiøse følelser: *"Manden, der kom ind på mit kontor, var tydeligvis idiot. Han troede, at han kunne tillade sig at gøre sin egen lille private holdning til min og alle andres. Men sådan kan vi ikke leve. Der er nogle normer i samfundet, som man ikke kan tillade sig at være ligeglad med, hvis vi skal kunne leve sammen. Og i det danske samfund er en af disse normer, at vi hilser pænt på hinanden og behandler hinanden lige."*

Man skal ikke moralisere over andres valg af religion, men det udfordrende ved denne muslim var, at han ikke accepterede samfundets fælles spilleregler, ligesom tanken om, at mænd og kvinder skulle være lige, var ham lige så fjern som den yderste planet i galaksen. Alt dette kalder ifølge Ida Auken på et kompromisløst og umisforståeligt svar: *"Skam ham ud. Vis ham, at den form for disrespect for kvinder ikke hører hjemme nogen steder i det danske samfund."*

Birthe Rønn Hornbæk noterede efterfølgende 5/10 i KD: Egentlig er det underligt, at Ida Auken er helt oppe på de høje nagler og er højere oppe end i det røde felt. Hun anser det krænkende og kvindeundertrykkende, at en muslim, der aldrig giver hånd til kvinder, ikke vil give netop hende hånd (...) Hvordan er det lige med åndsfriheden og respekten over for andre hos Ida Auken selv?

Egentlig er det underligt, at Ida Auken er helt oppe på de høje nagler og er højere oppe end i det røde felt. Hun anser det krænkende og kvindeundertrykkende, at en muslim, der aldrig giver hånd til kvinder, ikke vil give netop hende hånd (...). Hvordan er det lige med åndsfriheden og respekten over for andre hos Ida Auken selv?

BIRTHE RØNN HORNBECH, TIDLIGERE FOLKETINGSMEDLEM, KIRKEMINISTER OG INTEGRATIONSMINISTER FOR VENSTRE, I POLITIKEN

Partifælden Jens Rohde (*PS: I dag, 2022, Kristendemokraterne, red.*) har også direkte taget afstand fra hendes attitude.

Ak, ja, så meget tolerance fra en dansk præst og ~~Radikal~~ Socialdemokrat (2022, januar 2, kl. 18)!

Interview med Eske Willerslev

Professor Eske Willerslev er en af de helt store videnskabsmænd i dag i DK (2025) og internationalt meget anerkendt. Jeg beundrer hans forskning inden for evolutionsbiologien og dens resultater inden for f.eks. originale folks afstamning. Men indimellem undrer man sig?

I et interview i KD (2021.06.03) siger han

Jeg tror på Gud, og det har jeg gjort i mange år. Nogle ser det som værende i modstrid med det, at jeg arbejder som evolutionsbiolog, men for mig er der intet modstridende i det. Jeg tror på evolutionen og de grundlæggende mekanismer, der er med til at forme livet på jorden, men som forskere kan vi ikke skabe liv af ingenting. Er det bare, fordi vi ikke forstår det? Måske. Men det kan også være, at det, vi ikke forstår, er den guddommelige rørelse, der afgør, hvad der bliver liv, og hvad der ikke gør.

Lige gyldigt hvornår og hvor vi kigger hen i historien, har folk dyrket troen på en åndelig kraft, der var større end dem selv. Som evolutionsbiolog tænker jeg, at hvis ikke det var vigtigt og godt for os, ville det ikke være der, for så ville det være røget ud i løbet af udviklingshistorien. Så hvorfor ikke bare omfavne det?

Jørgen: Eske, du – om nogen – ved da, at evolutionen er en meget langsom proces. Mennesket har været sig selv i nogle få millioner af år, Homo Sapiens kun i ca 200.000 år, hvor vi først skulle lære at tale og derefter at opfinde religioner og guder. Hvornår skete det? Har vi måske spekuleret i guder i 100.000 år? En bagatel i evolutionens lys.

Spiritualitet er en kompleks ting i hjernen, men der findes ikke noget religiøst centrum. Den er ikke knyttet til nogle få gener. Dvs evolutionen kan ikke bare lige fjerne den, selv om den måske pludselig mister sin værdi. Og den har haft værdi, enig.

Jeg kan tænke på andre ting, som evolutionen på den korte tid ikke har fjernet fra Homo Sapiens: Hæmorider, homoseksualitet, vores tabte evne til at producere C-vitamin i kroppen (som har kostet mange menneskeliv). Er de så også "gode for os"? Specielt homoseksualitet viser, hvor svært det er for evolutionen at fjerne en - set fra et evolutionært synspunkt - unyttig egenskab, som er meget kompleks, styret af mange gener.

Eske Willerslev kunne desværre ikke svare her, da han var på vej til sit kontor for at studere de sidste kurver fra Pew Research 2021, som viste en klar nedadgående kurve for religiøs tro i de oplyste samfund (Appendiks F). Ekstrapoleret 1000 år fremad, ser det skidt ud.

PS: Nu er jeg ikke dødsikker på, at religion er styret af evolutionen. Burde den så ikke have haft tid nok til at luge lidt ud i ideerne? Er det godt for os, at vi har 10.000 forskellige opfattelser om verden, som skaber konstant ufred?

OBS fra År's 2024 nobelpristager i Kemi: Morten Meldal

KD 16/I 2024:

[Selv er Morten Meldal ikke troende.](#)

"Min overbevisning er, at evnen til at skabe liv, ligger i atomernes egenskaber. Derfor mener jeg også, at der må være liv uendeligt mange steder i universet, når betingelserne er til stede."

<...>[Hans interesse for videnskab blev skabt, da hans forældre tog ham med ud i naturen som barn. Årtier senere vandt han Nobelprisen i kemi | Kristeligt Dagblad \(kristeligt-dagblad.dk\)](#)

"Jeg var så heldig, at mine bedsteforældre havde en gård på Bornholm, så jeg var tidligt tæt på naturen, og det slog mig, hvor smukt og harmonisk det hele var. Senere tænkte jeg, at forklaringen måtte ligge i molekylerne og den måde, det hele er bygget op på, så min interesse for kemi er eksistentiel."

2.4 Inkvisitorisk samtale med pastor Gotfred Sørinsen

Gotfred: Er du kristen, Jørgen?

Jørgen: Nej, på en skala fra 1 til 10 havner jeg nok på minus 3-4 stykker

Jeg tager udgangspunkt i den [Apostolske trosbekendelse](#), den man fremsiger i kirken hver søndag. Navnet peger på en påstand om, at den er skrevet af de tolv apostle (hvad bla Grundtvig mente). Det, om noget, må jo være bekendelsesgrundlaget for en kristen? Præsten siger direkte til menigheden: "Lad os bekende vor kristne tro".

Vi forsøger Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen.

Jeg tror ikke på Djævelen og alle hans gerninger. Hvem er han? Jeg har spurgt flere præster, men får bare svaret "det er jo det, vi ikke ved". Men skulle "han" så ligge bag al ondskab i verden? Specielt i naturen: dyrenes lidelser? Så er han jo stærkere end den almægtige Gud? Nogle taler om en "falden engel" (*elsker det udtryk – den faldne verden, red*). Kunne Gud ikke samle ham op?

Vi tror på Gud Fader, den Almægtige, himlens og jordens skaber.

Jeg tror ikke på Jehova som min fader. Han aner ikke, hvem jer er. Jeg har aldrig hørt fra ham.

Jeg tror ikke på Jehova, som "almægtig". "Almægtig" er en håbløs attribut. Jehova er i dag kendetegnet ved total tavshed og totalt fravær i kampen mod det onde. Han foretager sig intet. Lod Hitler udrydde 5 mio Jøder, hans udvalgte folk, han lader tsunamier dræbe 240.000 mennesker uden at reagere.

Jeg er enig med Lars Sandbeck, når han skriver "Farvel til almagten". (Sandbeck, 2014)

Jeg tror ikke på Jehova, som universets skaber med en formodet plan om mennesket. Den hænger ikke sammen. Og for lille Homo Sapiens skyld? Mellem en trillion galakser med hver 10 milliarder planeter som jorden (se Appendiks B)? Universet er totalt fjendtligt over for liv. Hvorfor dog det? Og jeg savner, om ikke beviser, så lidt indikationer på, at det er lige ham? Der er jo mange andre kandidater. (Johannes Sløk udbreder sig over 72 sider i "Teologiens Elendighed" (Sløk, 1979) over det semantisk umulige udtryk "Gud har skabt verden".)

Vi tror på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til dødsriget, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til himmels, siddende ved Gud Faders, den Almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde.

Jeg tror ikke på jomfrufødsler af mænd, opstandelse af et tre dage gammelt lig i forrådnelse efter en nedstigning til Dødsriget (!), flyvetur op i luften uden motor. Som ingen aktuelle historikere har noteret noget som helst om.

Jeg tror ikke på, at en åndelig gud har en højre hånd, og heller ikke på himmel og helvede, som vi skal dømmes til. Den dobbelte udgang passer dårligt med en uendelig kærlig gud.

Jeg tror ikke på, at nogen kan overskue at dømme de nærmere 100 milliarder mennesker, som har levet. Hvis han skal læse 1 side per menneske, så skal han gnave sig igennem 10.000 km bøger! Fra nordpolen til ækvator. Og dømme retfærdigt?

(100 sider = 1 cm, 100.000.000.000 sider = 1.000.000.000 cm = 10.000.000 m = 10.000 km)

Vi tror på Helligånden, den hellige, almindelige kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv.

Jeg tror desværre ikke på nogen Helligånd, da jeg aldrig har haft nogen kontakt. Desværre, fordi det i følge Matthæus 12.31 er en utilgivelig synd "at håne Helligånden". Faktisk den eneste utilgivelige...

Jeg tror bestemt ikke på kødets opstandelse og det evige liv. Samle mine spredte og for længst af mikrober fortærede aske-ræster til en smuk, lydfri Jørgen? Og derefter leve evigt i Helvedes flammer? Det sidste læser jeg i den

Augsburske bekendelse (som også indgår i folkekirkens bekendelsesgrundlag)
Art.17: *Kristus skal ved verdens ende dømme de ugudelige til at pines uden ende.*
Samme artikel fordømmer "gendøberne", som mener, der skal være ende på de dømtes straffe. Syndernes forladelse?

Og så er jeg jo ikke kristen iht. trosbekendelsen, som har stået uforandret siden år 200.

Gotfred: Du lyder som Tårnbæk-præsten Thorkild Grosbøll, og, ja, det er en lidt streng sag med den dobbelte udgang, men vi er mange præster i folkekirken, som insisterer på den. Ellers er der jo ingen retfærdighed at hente. Tidligere biskop Steen Skovsgaard er en varm (undskyld udtrykket) fortaler for dommedag med dobbeltløbet udgang. Han har netop skrevet en Ph.d. om sagen.

Præst og debattør Sørine Gotfredsen skriver i sin bog "Som Sørine læser Bibelen" (Gotfredsen, 2020):

Dom er et forfærdeligt ord for mange mennesker, men jeg kan ikke acceptere, at der ikke er et regnskab og en konsekvens af, hvordan man har levet sit liv. Man kan sige, at det er en hård tankegang, men man kan også sige, at det er nådesløst, hvis det er ligegyldigt, hvordan vi forvalter vores liv.

Men de kristne værdier da? Dem kan du vel tilslutte dig?

Jørgen: Er det hadet mod bøsser og lesbiske, jeg skal sympatisere med? Stadfæstet af Paulus i Romerbrevet og I. Korintherbrev? Og som lever i bedste velgående den dag i dag mellem katolikker og ortodokse kristne. Plus i en del fraktioner af vores protestantiske kristne.

Er det ringegagten for kvinder, som Paulus berigede kristendommen med, eller snarere: glemte at gøre op med? Fx: I. Timotheusbrev 2,11-14, I. Korintherbrev 14,33-35.

Det syge krav (pave Gregor 7) om cølibat for præster, som har været skæbnesvangert for mange små kordrenge? Helt op i vore dage. (Jvf den Anglikanske kirkes sager og de franske katolikkers 300.000 overgreb)

Den manglende forkastelse af slaveri? Bibelen indeholder detaljerede regler for, hvor meget man må slå dem, inkl. hvad det koster at tæve dem ihjel. Den amerikanske slave blev fri 1864, i God's own country. Hvor var Gud i alle de år? Og slaveri er jo et udbredt fænomen den dag i dag, inklusive menneskehandel i Danmark.

Kravet om mission, hvor det kun skaber ufred, fx I Nord Korea, Kina og Indien. Men også i det små: omvendelse af asylansøgere, som straks efter får afvist asyl og dermed havner i en håbløs, farlig situation.

Hadet mod Jøder og "kættere", som ligger bag millioners død, fx Katarerne og Manikæerne. I Art. I I den Augsburgske bekendelse fordømmes foruden Manikæerne og andre ældre sekter også "[muslimerne og deres lige.](#)" Korstogene. Næstekærlighed?

Luthers jødehad er legendarisk (Luther, 1543), og Luthers samtids i øvrigt. Det var ikke Hitlers opfindelse. Jødehadet fra kristne går 1000 år tilbage.

Kirkens – i dag specielt den katolske – modstand mod brug af prævention, selv i aids-plagede områder.

Den stædige modvilje mod videnskaben, i dag specielt indenfor kosmologien, genetikken og evolutionen.

Den manglende erkendelse af vores genetiske fællesskab med dyrene? HS skulle herske over dem og naturen? Jeg har noteret, at man i Danmark i 2020 nu taler om, at det skal læses som, at vi har *ansvar* for naturen. Hvorfor tog den fortolkning 2000 år? Opportunisme?

Ku Klux klan bærer kors, medens de myrder løs.

Conquistadorerne myrdede løs i Sydamerika, med biblen i hånden. Døbte ofrene inden slagting, så de dog kunne blive frelst!

Og allersenest: Den Kristne Øst-kirkes fulde støtte til Putins modbydelige krig mod Ukraine. Den vestlige Pave har sagt ham imod og grædt over Ukrainernes lidelser, men ser vi noget oprør fra kirken i øvrigt? Den kærlige Guds vilje ske?

Nej, så det bliver nok "minus 5 point"

Gotfred: Jamen, Jørgen, det, du skriver om, tilhører jo fortiden. I dagens Danmark tillader vi kvindelige præster på trods af Paulus, vi – eller de fleste præster – accepterer vielser af homoseksuelle, og de kristne forfølger næsten ingen. Tværtimod er de kristne de mest forfulgte i verden i dag. Og ingen går da ind for slaveri? I dag går vi ind for ligestilling på alle måder. Menneskerettigheder. Retfærdighed.

Jørgen: Du har ret i, at kristendommen i Danmark (men bestemt ikke alle steder) er blevet en tynd kop the, eller "blodfattig" som historikeren Tom Holland skriver (KD 24/3 2022), som tilslutter sig tidens, sekulære ånd. Alle de gode ting, du nævner, er kommet med renaissancen, oplysningen og den

franske revolution, dvs først indenfor de seneste ca 500 år, mere end 1100 år efter kristendommen i 391 blev den eneste tilladte religion i Romeriget. Det er ved Gud ikke kristendommens fortjeneste og slet ikke dens patenter. Læs gerne professor emeritus i religionsvidenskab, Per Bildes responsum fra 2014 (pva Humanistisk Samfund) til DR om, hvorvidt Danmark er et kristent land. Den fulde tekst kan tilgås fra Humanistisk Samfunds hjemmeside: [Den kulturkristne arv – Humanistisk Samfund](#)

Gotfred: Jamen, Jørgen, næstekærligheden? Den er da kristen?

Jørgen: Næstekærlighed - barmhjertighed - findes i enhver religion, som lever i dag. De fleste er ældre end kristendommen. Den er ikke specielt kristen. Jesus (Matthæus 22, v36) svarer Farisæerne på spørgsmålet: "Hvad er lovens vigtigste bud" (*Moseloven, red.*) og han citerer 3. Mosebog, 19, v18 og 19, v34: Du skal elske din næste som dig selv. M.a.o. ikke noget Jesus har opfundet. Ok, han fremhæver det som det vigtigste bud fra Moseloven, og et bud, som overtrumfer alle andre bud, men det gør det ikke unikt for kristendommen.

Det er korrekt, at de tidligste kristne dyrkede en næstekærlighed, som ikke fandtes i det meget brutale Romerrige, og med dens hjælp vandt kampen om en statsreligion for det store rige omkring år 350.

Men ser vi på dagens billede:

Trosbekendelsen nævner ikke et ord om næstekærlighed.

Barmhjertighed og kravet om almisser til de fattige er en af Islams fem søjler. De har husket det. Og hvilken religion i øvrigt prædiker uretfærdighed, uansvarlighed, ukærlighed, osv?

Den *gyldne regel* er ældre end Methusalem og er ikke opfundet af kristendommen. Den står allerede i det gamle testamente og i endnu ældre religioners grundlag.

Forfatter med Ph.D i religion, Lilian Zøllner, skriver i KD 14/1 2022 i et debatindlæg (hun har forladt Folkekirken pga den uforståelige bekendelse, men er stadigvæk kristen, siger hun):

Men andre trosretninger har lige som kristendommen noget meget smukt i sig. I den japanske shinto-religion er der fokus på naturen, i buddhisme er der fokus på ret sindelag, tale, handlen, i islam taler man om fred og harmoni, i hinduisme sår man godhed og høster godhed, i jødedommen er det din adfærd over for andre, som tæller, og i katolicismen er tro håb og kærlighed centrale begreber.

I øvrigt er jeg for nylig blevet druknet i næstekærlighed af den indiske hindu-guru Amma, som omfavnede tusinder i Brøndbyhallen 25/10 2019. "Min kære søn" hviskede hun i mit øre. Som tak købte jeg lidt hindu-halløj i de tilstødende boder. En varm oplevelse, uden kristendom indblandet.

Noget positivt jeg kan sige om kristendommen er, at den gennem sin accept af et sekulært samfund ved siden af kirken har muliggjort og – på sigt - accepteret sit eget farvel. En religion mindre til at forplumre vandene.

Ok, der er yderligere en god ting: Medens heksebålene brændte og inkquisitionen strakte folk af led, blev noget af den skønneste kunst og musik lavet til ære for Gud. Den ros skal den ha. En aften i byen med IBM-kolleger sagde jeg til en klassisk pianist (hans sidebeskæftigelse), at jeg ikke troede Jesus var Guds søn, men hvis nogen skulle være det, var det Mozart (ok, aftenen var lidt fremskreden 😊). Ja da, sagde han, selvfølgelig, men ved du da ikke, at Bach var hans far? Wuuh. Den tog lige en ekstra øl.

Lad mig lægge sarkasmen til side i 2 minutter. Jeg er fuldt ud klar over, at kristendommen betyder noget for mange, som behøver trøst i livet, for mange som behøver en faderskikkelse som støtte og til hvem, man kan opsende bønner om hjælp, eller et håb om et liv efter døden og gensyn med de kære, eller som en mening i sig i form af evigt samvær med Gud. Der er den nok billigere og sundere end psykopharmaka. Og i dag er den jo også ganske harmløs i sin folkekirkeudgave. Med pastagudstjenester, babysalmesang osv. Så den skal nok leve videre et tag. Jeg skriver mere – også positivt – om kristendommen i senere kapitler.

Gotfred: Jamen, Jørgen, kender du den sande virkelighed? Tror du ikke, der ligger noget stort, åndeligt og transcendent, bag det hele?

Jørgen: Ingen kender den sande virkelighed. Og jeg er langt fra sikker på, at vi – sølle Homo Sapiens – kan finde den. Mere scientist er jeg ikke. Jeg udelukker – som mange videnskabsmænd – ikke en ydre baggrund til universet. Men jeg er sikker på - som man nu kan være sikker - at kristendommen er i mio lysår fra den virkelige sandhed, om den sandhed er åndelig eller ej. En sand rodebutik af ældgamle regler, mængder af selvmodsigelser og fysisk umulige ideer. Poesi og allegorier. En personlig Gud, som har planer, belønner og straffer, osv. Ren kærlighed! Tilsyneladende åben for så mange fortolkninger, at præsterne i dag er lige så forvirrede, som vi andre. Men om det, skriver jeg meget mere i denne bog.

Cherie: Du tager det alt for bogstaveligt. Jeg mener, man er kristen, hvis man er et godt menneske. Det anser jeg dig for at være, så jeg ser dig som kristen?

Jørgen: Tak søde Cherie, men dvs, at animister, som fejer fortovet for små dyr foran sig, er kristne? Og buddhisterne? De er da meget flinke. Og hinduen Amma?

Hvad siger du, Lars? Hvornår er man Kristen?

Lars: Det er man, når man accepterer Jesus som Herre! Som kommer igen og dømmer. Vi skal alle møde ham. Jeg er enig med Sørine Gotfredsen, som tror på den dobbelte udgang: *Ethvert menneske vil i opstandelsen møde Kristus.* (KD 21/9 2020)

Jørgen: OK, det vil sige som dommer, når jeg genopstår fra de døde – langt ude i fremtiden ved dommedag, som beskrevet i Johannes Åbenbaring. Den dommer, som omtales i trosbekendelsen? Jamen, så har jeg allerede meldt fra. Jeg gider ikke helvede. Har aldrig været god til varme.

Lars: Du kan også studere C S Lewis' lille bog "Mere Christianity" (Lewis, 1942), hvor han kondenserer kristendommen til en ægte espresso. Det, man bare skal tro på, men så rig på smag, at alle kristne sekter bør finde ro her. C S Lewis var en glødende ateist, inden han fandt sandheden, Jørgen! Den venter også på dig!

Jørgen: Jeg har selvfølgelig for længe siden læst Lewis' lille bog (som i øvrigt nu er genudgivet på dansk, 2022). Men den starter som de fleste omvendelser med, at han har fundet beviset for Jahve, hvorefter resten følger. Hans bevis er – i mine øjne – ikke de fire linjer papir værd, det fylder i bogen. Jeg skriver mere om ham i et senere kapitel (Hvorfor tro på en gud).

Nå, mit synspunkt at man ikke er kristen, når man svarer nej til trosbekendelsen, deles af andre, som melder sig ud af folkekirken, jvf Lilian Zøllner ovenfor.

De har så desværre ikke forstået kristendommen, siger en provst i KD (3/4 2017). *"Folk tror, at de skal gøre intellektuelt vold på sig selv for at være med i kirken, hvor man skal tro på hele Bibelen som en urokkelig tekst. For eksempel at man skal tro på, at Jorden blev skabt på syv dage"*.

Der tror jeg nu, at han tror fejl. Så store krav har vi ikke, men jeg ville da heller ikke gå ind i et politisk parti, hvor partiets bekendelsesgrundlag, dvs partiets partiprogram, er helt i strid med mine meninger. Jeg har fuld forståelse for, at Bibelen kan tolkes, at meget af dens indhold er mytisk og poetisk, men hvilken af de mange tolkninger, skal jeg så læne mig op ad som naiv ikketroende? Der har været ikke så få siden Augustin. Mange fadermord inden for religionsfilosofien. Jeg mener, at det mest reelle må være præsternes

bekendelsesgrundlag, herunder den Apostolske bekendelse. Jeg har ikke noteret nogen, som siger, at hvis bare du tror på kærligheden, så er du kristen.

Ok, der er mange *præster*, som heller ikke tror på alt i bekendelsen. Thorkild Grosbøll er bare ét eksempel. Så galt står det til, at vi kan læse om menighedsråd, som efterlyser en *troende* præst! I KD læser jeg dagligt forskellige formuleringer af, hvad kristendom går ud på. Gennemgående tema i vore dage er Guds uendelige kærlighed til det enkelte menneske og den store tilgivelse. Jørgen, du er elsket! Du skal bare tage troen til dig. Det lyder fint nok, men min fornuft tillader mig ikke at tro på en *kærlig* gud, som jeg ikke kan se, høre eller fornemme på nogen måde. Og som tillader tæt på ubegrænset ondskab og lidelse i hele naturen. Man skal have den kraftige lup fremme for at få øje på hans kærlighed. Læs mere i kapitlet "Hvorfor tro på en gud".

Endelig var der jo den yderste mulighed for folkekirken, at den modificerede sin trosbekendelse til at matche det, man egentlig mener udgør kristendommens essens. Ordet "næstekærlighed" kunne indgå. Og noget om vores samhørighed med naturen – at vi er tæt familie.

Gotfred: Det lyder nemt, men det er ret umuligt. Bekendelsen er fra ca år 200 og er fælles for mange kristne kirker. Så en ny bekendelse ville skabe afstand til de andre. Dog har man i flere kirker, f.eks. den svenske, sendt Djævelen på pension. Men man skal passe på med at lade kirken følge moden. Og hvis vi stryger Djævelen, hvem Fanden skal så ha ansvaret for alt det onde?

PS til dette afsnit: Pudsigt nok er der, 2022, genstartet en debat i Folkekirken (i KD) om netop bekendelsens problematik. Et antal præster / teologer har udgivet en lille bog med titlen "Må vi være her", hvor de siger meget det samme, som jeg. Det har ledt til en del skudveksling, som næppe er afsluttet (juni 2022). Teologerne kan ikke bare droppe en bibel-funderet bekendelse med 2000 år på bagen, for at tækkes de modernistiske danskere. De obstinate danskere må søge andetsteds hen, f.eks stifte en frikirke.

Der følger flere uddrag fra debatten internt i Folkekirken i senere kapitler.

PPS: I april 2024 har den meget kendte ateist (og i denne bog ofte citerede) prof. Richard Dawkins på BBC erklæret sig som "kulturkristen". Fortolkere (fx Lars Sandbeck i KD) mener dog, at det han egentlig mener er, at han er imod islam som kulturel baggrund (og her er jeg ganske enig). Dog frasiger Dawkins sig en tro på Gud. M.a.o *kulturkristen* kan man være uden at tro på Gud og dermed Jesus. Så, jo, et vidt begreb den kristendom.

PPPS: I 2025 har den måske vigtigste nulevende filosof Jürgen Habermas blandet sig i denne debat. I et forord til et festskrift for en tidligere elev af Habermas, som havde lagt de kristne dogmer på hylden og blot ønsket en religion med "håb", rejste Habermas sig, som en fugl Fønix, af sin tidligere Marxistiske tilgang til religion (ok, han er også 96 år gammel nu i 2025) og skrev (citat fra KD 17/10 2025):

For hvad er kristendom? Ja, her udtrykker Habermas sig tydeligere, end han plejer:

"Det kristne håb handler blandt andet om opstandelsen fra de døde og frelse fra denne verdens onder, og det er alt sammen helt afhængigt af Guds løfte."

<...> det handler om frelsen og det evige liv. <...> Andet er ateisme.

Så han bekræfter mig sådan set i mit standpunkt.